

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/388028591>

MARKA İMAJI ODAĞINDA PARİS 2024 YILI YAZ OLİMPİYATLARINA KATILAN ÇEŞİTLİ ÜLKELERİN MİLLİ TAKIM ÜNİFORMA VE KOSTÜMLERİNİN İNCELENMESİ Review of National Team Uniforms and Costumes o...

Chapter · January 2025

DOI: 10.5281/zenodo.1450408

CITATIONS

0

READS

17

3 authors, including:

Seren Erdoğan

Ankara Hacı Bayram Veli University

3 PUBLICATIONS 0 CITATIONS

SEE PROFILE

Neşe Yaşar Çeğindir

Ankara Hacı Bayram Veli University

36 PUBLICATIONS 30 CITATIONS

SEE PROFILE

MARKA İMAJİ ODAĞINDA PARİS 2024 YILI YAZ OLİMPİYATLARINA KATILAN ÇEŞİTLİ ÜLKELERİN MİLLİ TAKIM ÜNİFORMA VE KOSTÜMLERİNİN İNCELENMESİ

*Review of National Team Uniforms and Costumes of Various
Countries Participating in the Paris 2024 Summer Olympics,
Focusing on Brand Image*

¹ Seren Erdoğan

² Prof. Dr. Neşe Yaşar Çeğindir

¹ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Moda Tasarımı Anabilim Dalı Doktora Programı
erdogan.seren@hbv.edu.tr ORCID ID: 0000-0001-6190-2938)

² (Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım
Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü nese.cegindir@hbv.edu.tr ORCID ID:
0000-0002-8538-9224)

Giriş

Modern spor etkinlikleri arasında dört yılda bir düzenlenen Olimpiyatlar¹, büyük bir öneme sahiptir. Olimpiyat Oyunları'nın açılış ve kapanış törenleri, sporcuların ve izleyicilerin unutulmaz anlar yaşadığı etkinliklerdir.

1980-2001 yılları arasında uluslararası olimpiyat komitesi başkanlığı yapmış olan İspanyol spor adamı Samaranch, Olimpiyatların "günümüzün en önemli sosyal hareketi ve dünyanın saygın bir etkinliği" olduğunu ifade etmiştir (Simson ve Jennings, 1992: 19). Bu törenlerde giyilen kostümler, ev sahibi ülkenin kültürel zenginliğini, renklerini, yaratıcılığını ve estetik anlayışını sergilemektedir. Örneğin, "Rio de Janeiro 2016 Yılı Olimpiyatları'nın açılış töreninde, Brezilya'nın canlı ve renkli kültürünü yansıtan kostümler büyük ilgi görmüştür" (Oksijen, 2024).

Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Oyunları, dünya çapında 206 ülkeden sporcuların katıldığı kapsamlı bir spor etkinliğine ev sahipliği yapmıştır (Andrews, 2001). Olimpiyatlar, sadece spor yarışmalarıyla değil aynı zamanda ülkelerin milli takım sporcularının kullanımına sunulan farklı fonksiyonlu kostüm, giysi ve aksesuar koleksiyonlardaki tasarım

¹ Antik Yunan dönemindeki Olimpiya Oyunları'ndan köken alan bu uluslararası organizasyon, modern çağda ilk olarak 1896 yılında Pierre de Coubertin'in öncülüğünde yapılmıştır (Andrews, D. L. (2001). *The Olympics: A social history of the modern games*. University of Illinois Press). Yaz ve kış olarak iki ayrı kategoride düzenlenen oyunlar, sporun yanı sıra estetik ve imaj oluşturma açısından da büyük önem taşımıştır.

detaylarıyla da dikkat çekmiştir. Bu detaylarının giysilerden madalyalara kadar geniş bir yelpazeyi kapsadığı söylenebilir.

Paris 2024'te Fransız sporcuların giysileri Berluti markasına aittir. Bu tasarımlar hem tarihsel hem de kültürel bağlamda ev sahibi ülke olan Fransa'nın moda tasarımı alanındaki parlak ve saygın kariyerini yansıtmakta; Olimpiyatların estetik ve kültürel boyutunu oluşturmaktadır. Seremonilerde, ABD'nin şık kot pantolon tasarımları, Moğolistan'ın geleneksel motiflerle süslenmiş "Deels" giysileri, İrlanda'nın yeşil ve altın detaylarıyla dikkat çeken tasarımları, Haiti'nin renkli kültürel öğelerle bezenmiş giysileri ve Türkiye'nin geleneksel ile çağdaş öğeleri bir araya getiren tasarımları makaleye konula olan koleksiyonlardan bazılarıdır.

Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları için tasarlanan madalyalar, ünlü Fransız mücevher markası *Chaumet* tarafından üretilmiştir. Madalyaların ön yüzünde klasik bir zafer tanrıçası figürü yer alırken arka yüzünde Paris'in sembolleri bulunmaktadır (Görsel 1). Madalyalar, Louis Vuitton'un özel tasarımı olan tepsilerle sunulmuştur. Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Komitesi Başkanı Tony Estanguet, LVMH ve Chaumet'in tasarladığı madalyaları *Hayalleri İşleme Sanatı* olarak tanımlamıştır. Chaumet'nin mücevher ustalığı ve yaratıcılığıyla birer sanat eserine dönüşen madalyalar, Fransa'nın zengin kültürel mirasını ve sporcuların ışıltılı üniformalarını yansıtarak tarihsel bir sembol haline gelmiştir (European Times, 2024)

Görsel 1. Paris 2024 Yaz Olimpiyatları Madalyasının Ön Yüzü (Oggusto, 2023).

Bu makalenin amacı, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Oyunlarında yer alan çeşitli ülkelerin milli takım üniformaları ve açılış/kapanış seremonisi giysilerini/kostümlerini moda imajı odağında analiz etmektir.

Çünkü imaj, bir ülke ya da bir markanın kendisi hakkında insanlarda bıraktığı ilk izlenimleri, duyguları içermektedir. İmajı, sunulmak istenen algıya ait kullanılan logo, hizmet/tasarım detayları, renkler, verilen sosyal ve kültürel mesajlar oluşturmaktadır.

Ülke ve markaların yaratmak istediği imajı incelemek için araştırma sorusu;

- İmaj odağında Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatlarına katılan ülkelerin milli sporcu takım üniforma ve kostümlerdeki giyim detayları nelerdir?
- Tasarımlar, estetik, kültürel imaj açısından hangi özellikleri taşımaktadır? Şeklinde belirlenmiştir.

Araştırma sonuçları, yerel ve küresel boyuttaki moda markalarının rekabet koşullarını yönetirken marka görünürlüklerini artırmada izledikleri ürün geliştirme ve pazarlama stratejilerinin irdelenmesi ve özetlenmesi açısından önemli bulunmaktadır.

Elde edilen sonuçların, Türk hazır giyim sektörünün spor alanında çalışan şirketlerinin küresel boyutta rekabet edebilmesi için dikkate alacağı tasarım ve pazarlama stratejilerinin, marka görünürlüğünü ve bilinirliğini artırmanın planlamasına katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

2. Yöntem

Çalışmada, literatür taramasına dayalı betimleyici araştırma yöntemi kullanılmıştır. Evren, Paris 2024 Olimpiyatlarına katılan sporcu takımlarının seremoni, yarışmalar, boş zamanlar vb. etkinlikler süresince kullanmış oldukları günlük ve özel amaçlı kostüm niteliği taşıyan giyim eşyalarını oluşturan koleksiyonlardır.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) resmi duyurularına ve Paris 2024'ün resmi web sitesindeki bilgilere göre; Olimpiyat Oyunları'na 206 ülke katılmıştır. Bunlardan özellikle çevrimiçi haber kaynakları, resmi ve yarı resmi kurumların web siteleri, sosyal medya platformlarında en çok bahsedilen ve dikkat çeken: *ABD, Belçika, Çin, Fransa, Filipinler, Haiti, İrlanda, İngiltere, İtalya, Jamaika, Japonya, Kanada, Moğolistan, Türkiye* olmak üzere 14 ülke çalışma kapsamına alınmıştır.

Diğer ülkeler, araştırmanın kapsamına dâhil edilmemiştir. Olimpiyat etkinliğinin açılış-kapanış töreninde yer alan ve etkinlik boyunca çevrimiçi kaynaklarda isminden en fazla söz ettiren ülke takımlarının kullandığı giysi ve kostümlerin tasarım detayları örnekleme oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'na ilişkin veriler, ulusal ve uluslararası haber bültenleri, Olimpiyat Oyunları'nın resmi raporları ve basın bültenleri, Uluslararası Spor Federasyonları (IF) web siteleri, moda

dergileri ve Google Akademik (<https://scholar.google.com>) gibi kaynaklardan elde edilmiştir. Veriler, 26 Temmuz ile 26 Ağustos 2024 tarihleri arasında “Olimpiyat Oyunları”, “Paris 2024 Olimpiyat Giysileri” ve benzeri anahtar kelimelerle yapılan aramalarla toplanmıştır. Elde edilen veriler, uluslararası online kaynaklardaki değerlendirmeler, küresel boyutlu spor markalarının izlenme ve piyasa satış rakamları doğrultusunda tartışılmıştır.

3. Bulgular

Aşağıda ülkelerin alfabetik sıralamasına göre çevrimiçi belge ve bilgilerin taramasına dayalı yapılan *Moda İmaj Tasarımı odağında Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatlarının en çok beğenilen sporcu takımları için tasarlanan üniforma ve kostümlere ait detayların* incelenmesinden derlenen bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Amerika Birleşik Devletleri Sporcu Takımı Giysileri

Amerikalı moda tasarımcısı Ralph Lauren, 1968’de spora olan ilgisinden ilham alarak erkek kravatı üretimi için The Ralph Lauren Corporation’ı (RLC) kurmuştur. Marka, aynı yıl hazırladığı ilk erkek giyim koleksiyonuna 'Polo' adını vermiştir (Ralph Lauren Corporation, 2024a). RLC, 50 yılı aşkın süredir giyim, ayakkabı, aksesuarlar, ev eşyaları, parfümler ve konaklama alanlarında lüks yaşam tarzı ürünlerinin tasarımı, pazarlanması ve dağıtımında küresel bir lider olarak tanınmaktadır (Knoll, 2002).

Marka, 2008'den bu yana üst üste ABD Olimpiyat Takımı'nın resmi giyim tedarikçisi olarak açılış ve kapanış törenleri için sporculara üniforma sağlamıştır (Lee, 2024). Görsel 2 ve 3’de verilen RLC, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatları için hazırladığı 14 parçalık özel koleksiyon ile LeBron James, Simone Biles ve Team USA'nın diğer sporcularını giydirmiştir.

Görsel 2. ABD Milli Takımı Açılış Töreni Üniformalar (CBS News, 2023).

Görsel 3. ABD Milli Takımı Kapanış Töreni Üniformalar (CBS News, 2023).

Açılış Töreni'nde ABD Takımı sporcuları, kırmızı-beyaz şerit detaylarına sahip lacivert ceketlerle Seine Nehri boyunca teknelerde yüzmüşlerdir. RLC'nin klasik ve Amerikanvari tarzını yansıtan mavi-beyaz çizgili düğmeli gömlekler ve açık renk denim pantolonların bu görünümü tamamlamaktadır (Görsel 3).

RLC, Kapanış Töreni'nde sporcular için mavi bir şeritle ikiye bölünmüş ve Olimpiyat temalı enkrüste ile süslenmiş beyaz renkli araba yarışçısı tarzında montlar tasarlamıştır. Beyaz kot pantolonlarla eşleştirilen bu montlar, sporcuların kazandıkları başarıları ve zafer turlarını simgeleyen bir stil oluşturmuştur (Roberson, 2024). Koleksiyon, "dinamik ve canlı ev sahibi şehirden ilham alırken" aynı zamanda ABD eyaletlerinin imzası olan kırmızı, beyaz ve mavi renklerini barındırmaktadır (Lee, 2024).

RLC markasının açıklamasına göre Paris 2024 Yılı Yaz koleksiyonunda; sporcuların resmi törenler dışında da giyebilecekleri sportif üniversite ceketleri, ragbi üniformaları, renk bloklu tişörtler ve klasik bir Amerikan bayrağı kazağı gibi gündelik giyim (Village wear) koleksiyonu da yer almıştır (Forbes, 2024).

Marka ve İnovasyon Şefi David Lauren, tasarımları tanıtırken mavi kot pantolonun Amerika'yı en iyi şekilde temsil ettiğini ve özellikle Paris'te bu ifadenin güçlü olduğunu vurgulamıştır (NBCUniversal Media, 2024).

Koleksiyon, açılış ve kapanış geçit töreni üniformalarında geri dönüştürülmüş polyester ve ABD'de yetiştirilen Sorumlu Yün Standardı (RWS) sertifikalı yün gibi sürdürülebilir malzemeler kullanılarak üretilmiştir (Forbes, 2024). Ayrıca, markanın bu yılki ABD milli takım üniformalarında yer alacak ilk %100 geri dönüştürülmüş polo tişörtü de bir başka önemli detaydır (Görsel 4).

Görsel 4. ABD Takımı-Erkek Terry Polo Tişörtü (eBay, 2023).

ABD Olimpiyat ve Paralimpik Komitesi CEO'su Sarah Hirshland, Ralph Lauren'in Amerikan stilini ve ABD Takımı'nın ruhunu yansıtan tasarımlar yarattığını belirtmiştir (Ralph Lauren Corporation, 2024a).

Yıllardır sporcuların müsabaka üniformalarını tasarlayan Nike markası, olimpiyatlar öncesinde üniformaları için hem kadın hem de erkek sporculardan fikir aldığını belirterek ABD Atletizm Takımı Üniformalarının (Görsel 5) tasarımlarına katkıda bulunmuştur (Zhou, 2024).

Görsel 5. ABD Atletizm Takımı Koleksiyonu (Graphic Online, 2023).

3.2. Belçika Sporcu Takımı Giysileri

Paris 2024 Yaz Olimpiyatları'na katılan ülkeler arasında yer alan Belçika için (Sortir à Paris, 2024) tasarlanan spor giysileri, ulusal bayrağın renklerini yansıtan modern ve şık bir tasarım anlayışını yansıtmaktadır.

Caroline Biss ve lüks moda markası Café Costume tarafından geliştirilen bu giysiler, Belçika'nın milli renkleri olan siyah, sarı ve kırmızı tonlarını taşımaktadır (Görsel 6). Belçika Takımı, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Oyunları'nda giyecekleri resmi giysiler, 7 Aralık 2023 tarihinde Brüksel Havalimanı'nın Skyhall'ında düzenlenen defile ile tanıtılmıştır. Defile, Caroline Biss ve Café Costume tarafından organize edilmiş, Belçika Olimpiyat ve Federal Komitesi (BFIC COIN) tarafından desteklenmiştir (Imago Images, 2023).

Café Costume, giysilerde kullandığı yüksek kaliteli kumaşlar ve zarif kesimlerle hem estetik hem de işlevselliği göz önünde bulundurarak olimpiyat sporcularının performansını ve Belçika'nın uluslararası arenadaki prestijini artırmayı hedeflemiştir (Café Costume, 2024).

Görsel 6. Belçika Olimpiyat Takımı Üniformaları (Café Costume, 2021).

3.3. Çin Sporcu Takımı Giysileri

Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatları'nda Çinli sporcular toplamda kazandıkları 91 madalyanın 40'ı altın olmak üzere dikkat çekici bir başarı elde etmişlerdir. Bu sonuç, Çin'in uluslararası spor arenasındaki etkisini ve atletlerin yüksek performansını açık ara ile ortaya koymuştur (Xin & Xiaoyan, 2024).

Çinli sporcular, Londra 2012 Yılı Yaz Olimpiyatları'ndan itibaren ejderha temalı üniformalar giymektedir (CGTN, 2024). Zhang Yimou, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Oyunları'nın Zafer Törenleri için Çin Spor Delegasyonunun resmi üniforması konusunda danışman olarak görev yapmıştır (Yahoo Finance, 2024).

Geleneksel Çin unsurları ile ANTA tarafından tasarlanan Team China'nın giysileri, Çin kültüründe iyi şans ve mutluluğu temsil eden ve bayrağın renkleri olan kırmızı ve sarıdır (WWD, 2024a). 25 Haziran 2024 tarihinde Pekin'de yapılan bir tanıtım etkinliğiyle ANTA, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatları için Çin Spor Delegasyonunun resmi giysilerini (Görsel 7) tanıtmıştır.

Giysiler, karbon nötr bir üretim süreci ve minimalist bir renk şemasıyla klasik Çin stilini yansıtmaktadır. "*Şampiyon Ejderha Giysisi*" olarak adlandırılan bu tasarım, beyaz renkte olup ejderha pulları ve bıyıkları gibi unsurlardan ilham almıştır (Doosan Shirts, 2024). Görsel 8'de, Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyat Oyunları'nda Çinli trampolin sporcusu Hu Yicheng'in yarışma sonrası anı görülmektedir.

Görsel 7. Çin Milli Takımı
Üniformaları (PR Newswire, 2023).

Görsel 8. Çinli Trambolin
Takımı sporcusu Hu Yicheng
(Sina, 2023).

Çin Milli takımının alt spor dallarındaki takımları birden farklı markalar tarafından giyindirilmiştir. Örneğin; Çin milli takım sporcuları için masa tenisi üniformaları Li Ning; kayak kay uniformaları FILA FUSION; kaya tırmanışı üniformaları Kele Shi; voleybol üniformaları Adidas; yüzme üniformaları Speedo; jimnastik ve halter üniformaları ANTA; atletizm ve basketbol üniformaları ise NIKE markaları tarafından temin edilmiştir (Yahoo Finance, 2024).

3.4. Fransa (FR) Sporcu Takımı Giysileri

Alessandro Berluti tarafından 1895 yılında kurulan ilk olarak ısmarlama lüks ayakkabı ve deri ürünleri ile ün kazanan Maison Berluti, zanaatkâr uzmanlığı ve yüksek kaliteli deri kullanımı ile bilinmektedir. Marka, 1993 yılında LVMH grubuna katılarak ürün yelpazesini giyim ve aksesuar gibi alanlarla genişletmiştir (Salamon, 2024).

Berluti, Fransa Takımı için bin beş yüz giysi üretmiş ve bünyesindeki her türlü zanaatkârın uzmanlığını kullanmıştır. Gece mavisi renginin hâkim olduğu koleksiyonlarda, erkeklerin takım elbise ve smokinleri; kadınların ise eskitme (Patina) boya efektleri ile işlenmiş kolsuz blazer ceketleri yüksek kaliteli malzemelerden hazırlanmıştır. Giysilerin yakaları, “Fransız bayrağının renklerini ustalıkla bir araya getirerek ülkeye olan sevgi ve saygıyı ifade etmekte, iç bluzlar, ipek elbiseler ve dokuma pantolonlar ise Fransız zarafetini yansıtmaktadır” (Vertu, 2024).

Berluti, tüm vücut şekillerine hitap etmek ve her sporcu için mükemmel uyumu garanti altına almak amacıyla giysileri 3XS'ten 6XL'a, ayakkabıları ise 1'den 22'ye kadar çeşitli bedenlerde tasarlamış ve üretmiştir. Team France'daki tüm adayların ihtiyaç duyduğu 14 bedeni sunmak için standart beden tablosunu genişletmiştir (Berluti, 2024). Bu sayede giysilerin sporcular ve etkinlik doğrultusunda belirli gereksinimleri karşılaması sağlanmıştır.

Modern smokin, Fransız bayrağının renklerini yansıtmakta olup sporcuların ulusal gururunu ve başarı duygusunu artırmayı hedeflemiştir (Olympics, 2024). Ceketler, pantolon ve spor ayakkabılarla birlikte beyaz ipek-pamuk karışımı gömlekle giyilmiş, kadın sporcular için ipek şal ile etek seçeneği sunulmuştur. Ceket cebi için kırmızı ve mavi renkli mendiller, boyna bağlanabilen atkılar, ceketin yan tarafında ince bir Olimpiyat logosu yer almıştır. Ceketlerin iç kısmında ise "*Tüm zaferlerin sanatçısı*" sloganlı bir etiket bulunmaktadır; bu etiket, sporcuların büyük etkinlik için ceketlerini giydiklerinde Berluti'nin ve ülkenin desteğini hissetmelerini sağlamaktadır (Görsel 9 ve 10).

Görsel 9. Fransız Takımı Giysileri (W Magazine, 2023).

Görsel 10. Fransa Takımı Giysilerinin Etiketini (W Magazine, 2023).

Giysilerdeki üretimden çıkan malzemeyi değerlendirmek amacıyla Maison Berluti, döngüsel ekonomiye uygun bir yaklaşım benimsemiş, üretilen takım elbiselere atık kumaşlardan cepler ve atkılar gibi sürdürülebilir ürünler geliştirmiştir (Berluti, 2024).

3.5. Filipinler Sporcu Takımı Giysileri

Filipinler, 2024 Yılında Olimpiyat Oyunları'na katılımlarının 100. Yıldönümünü kutlamıştır (Purnel, 2024). Açılış töreninde Filipinli atletler, tasarımcı Francis Libiran tarafından tasarlanan "Sinag Barong" adlı kostüm ceket (Görsel 11) ile sahneye çıkmışlardır (Tempo, 2024).

Güneş ışınları anlamındaki "Sinag" kelimesi, Filipinler'in ruhunu yansıtan umut ve iyimserliğin sembolüdür. Sinag Barong adlı kostüm, Filipin bayrağının renklerini taşımakta; sol omuzu ve üst kolu kaplayan, gövdenin etrafına dolanan çıkarılabilir mavi ve kırmızı ipek organze ile göğsü süsleyen nakış detayı sarı güneş ışını deseninden oluşmaktadır. Giysideki nakış desenleri, Pintados savaşçılarından referans almaktadır. Libiran, sporcuları kahraman olarak gördüğünü belirterek Olimpiyat Oyunları'nın açılışında onların öne çıkmasını ve parlamasını hedeflemiştir (Libiran, 2024)

Görsel 11. Filipinli Sporcuların Barong Giysisi (Tempo, 2024).

Görsel 12. Adidas'ın, Filipinler Takımı İçin Hazırladığı Üniormalar (Manila Standard, 2024).

Öte tarafta Adidas, 16 kategoride yarışan Filipin takımı için sporcu üniforması hazırlamıştır. Adidas Ülke Müdürü Anthony Frangos, “milli gururu yansıtan modern tasarımların, sporcuların köklerine bağlanmalarına yardımcı olduğunu ve üst düzey performans özellikleri sunduğunu” belirtmiştir (Görsel 12). Üniormalarda, yazı tipleri, canlı renkler ve grafikler öne çıkmaktadır koleksiyondan elde edilecek gelirin bir kısmının, Filipin Olimpiyat Komitesi'nin Sporcu Teşvik Fonu'na aktarılacağı ifade edilmiştir (Adidas, 2024).

3.6. Haiti Sporcu Takımı Giysileri

İtalyan bir tasarımcı olan Stella Jean, Paris Olimpiyatları'nda Haiti Takımı'nın açılış töreni için tasarladığı üniformalarla kültürel kapsayıcılığı ön plana çıkarmıştır (Görsel 13). Tasarımlar Haiti'nin kültürel zenginliğini öne çıkararak farklı kültürler arasında köprüler kurmayı amaçlamıştır (Joseph, 2024).

Görsel 13. Haiti Takımı Kostümleri (Loop News, 2024a).

Jean tasarımlarında, Haitili ressam Philippe Dodard'ın "*Geçiş*" adlı sanat eserini kullanarak baskı tekniği ile kadınlar için kloş etek, erkekler için boru paça pantolonları tasarlamıştır. Her iki kostümde de geleneksel Haiti stilinde dokunmuş mavi bir şambrel kumaştan gömlek ile tamamlanmaktadır. Giysiler geri dönüştürülmüş kumaştan yapılmış kolsuz bir blazer ile erkeklerinki Haiti'nin popüler stilinden esinlenilerek hazırlanmış bir iş ceketini ile birleştirilmiştir (Carrera, 2024).

Giysiler, kadınlar için desenli bir kemer, erkekler için yine Philippe Dodard'ın "*Geçiş*" adlı eserinin baskılı olduğu bir atkı ile tamamlanmıştır. Her üniformanın üzerine Haiti Olimpiyat amblemi yerleştirilmiştir. Tasarımcı, "*bu giysilerle Haitili atletlerin vücutlarının bir bayrak olduğunu*" nitelendirmiştir (Loop News, 2024b). Bu ifade, atletlerin uluslararası spor etkinliklerinde sadece kişisel değil aynı zamanda ulusal kimliklerini ve milli duygularını da temsil ettiklerini göstermektedir.

3.7. İrlanda Sporcu Takımı Giysileri

1924'te ilk kez katılan İrlanda'nın, yüz yıl sonra 2024 Paris Olimpiyatlarındaki giysileri, Laura Weber tarafından tasarlanmıştır (Ireland, 2024).

Açılış töreni giysileri, ülkenin geleneksel yeşil renginden farklı olarak beyaz renklidir. Bu seçim, Olimpiyatların Yunan mirasını, İrlanda'nın oyunlardaki 100. yıl dönümünü ve genel olarak refah ile umudu simgelemektedir (Power, 2024).

Weber, beyaz rengin açılış töreninde sporcuların yeni bir başlangıç yaparak her şeyin mümkün olduğunu hissetmelerini simgelediğini vurgulamıştır. Takım elbiseler ve tişörtler, PET şişelerden üretilen hafif ve geri dönüştürülmüş bir malzeme olan ECO-Hybrid taftadan yapılmıştır. Takım elbise ceketini üzerindeki arka havalandırmalarda, sporcuların rahatlığını artırmak amacıyla yelken ve yatçılıkla ilgili tasarım prensiplerinden esinlenilmiştir (Ireland, 2024).

Her sporcunun ceketine, dört eyaleti temsil eden bölge amblemi, dört yonca motifi ve sporcunun adı işlenmiştir (Görsel 14 ve Görsel 15). Bu durum ceketleri sporcular için kişisel bir hatıra haline getirmiştir. Ayrıca, her ceketin sırtında püsküllü iplikten yapılmış ve çapraz dikişlerle çevrili işlemeli bir tüvit 'İrlanda' aplik ve bir yonca broşu bulunmaktadır (Fashion United, 2024).

Görsel 14. İrlanda Takımı
Üniformaları (Independent.ie,
2024).

Görsel 15. İrlanda Takımı
Ceketlerindeki Yonca Aksesuar
Detayı (Olympics.ie, 2024).

Görsel 16’da yer alan ve kapanış töreni için tasarlanan yeşil mont, beş köşeli yıldız şeklinde bir kemer ve altı köşeli yıldız figürünü tamamlayan bir madalya kurdelesini ile tamamlanmaktadır. Weber, "*Herkes, kendini özgüvenli hissettiren bir elbise veya ceket giydiğinde ne kadar harika hissedebileceğini bilir*" şeklinde bir açıklama yapmış (İrlanda Olimpiyat Federasyonu, 2024). modanın kişisel imaj ve özgüven oluşturma konusundaki etkisini vurgulamıştır.

Görsel 16. Kapanış Töreni İrlanda Milli Takımı Montu (RTÉ, 2024).

3.8. İngiltere Sporcu Takımı Giysileri

“Team Great Britain (Büyük Britanya Takımı)”, 1999’dan beri Britanya Olimpiyat Birliği’nin (BOA) Britanya Olimpiyat takımı için kullandığı marka adıdır (Beck, 1999). Ben Sherman markası, üç yıl boyunca Team Great Britain sporcularının giysilerini tasarlama görevini üstlenmiştir. Görsel 17’de verilen sporcular için hazırlanan pilot montunun (bomber) sırtındaki desen, İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda’yı sembolize eden Birleşik Krallığın dört ulusal çiçeğini vurgulamaktadır. Desen, Britanya’yı temsil eden gül, İskoçya’yı simgeleyen deve dikenini, Galler’i temsil eden nergis ve Kuzey İrlanda’yı işaret eden yonca dan oluşan bir

grup çiçekten oluşmuştur (SportsPro, 2024). Çiçeklerin yanına Great Britain iadesinin kısaltması olan GB harfleri yerleştirilmiştir.

Markanın sorumlusuna göre “Paris 2024 için hazırlanan törensel giyim ve perakende kapsül koleksiyonu, canlı desenler, karmaşık detaylar ve yenilenen enerjiyle karakterize edilen taze bir bakış açısını” temsil etmektedir (Vogue, 2024a). Adidas'ın hazırladığı Birleşik Krallık yarışma üniformaları, Birleşik Krallık'ın ulusal bayrağındaki kırmızı, beyaz ve mavi renkleri kullanarak "basit spor tarzı" konseptini yansıtmaktadır. Üniformaların göğüs kısmında, 1924 yılında İngiliz sporcuların kullandığı ekipmanlardan ilham alınarak "Great Britain" yazısı (Görsel 18) yer almaktadır (Zhou, 2024).

Görsel 17. İngiliz Takımı Ceket Detayı (Sherman, 2024).

Görsel 18. Adidas'ın İngiliz Takımı Yarışma Üniformaları (SportsPro, 2024).

3.9. İtalya Sporcu Takımı Giysileri

Armani, 2012 yılından beri İtalyan Olimpiyat Takımı (Comitato Olimpico Nazionale Italiano-CONI) ile iş birliği yapmaktadır. İtalyan sporcular için tasarladığı giysilerle, Londra 2012, Rio 2016 ve Tokyo 2020 Yaz Olimpiyatları'nın yanı sıra Soçi 2014, Pyeongchang 2018 ve Pekin 2022 Kış Olimpiyatları'nda da yer almıştır (Vogue Türkiye, 2024).

Görsel 19'da yer alan, Paris 2024 Olimpiyatları İtalya Takımı'nın Resmi Giysi Tedarikçisi olan EA7 Emporio Armani tarafından tasarlanan giysiler, çeşitli disiplinlerde yarışacak altı Olimpiyat ve altı Paralimpik sporcu tarafından giyilmiştir (Armani, 2024).

Marka, tüm ürünlerde ikonik İtalyan stilini ve sportmenliğini vurgulamıştır (Milano Style, 2024). Üst giysi detayında, üç renkli astarlı bir kapüşon ve arkada büyük, piksel efektiyle tasarlanmış "Italy" yazısı yer almıştır. Buna ilave olarak İtalyan milli marşının ilk kıtası, orijinal metniyle ceketin iç kısmındaki kalp bölgesine işlenmiştir (İtalya Ulusal Olimpiyat Komitesi, 2024).

Öte yandan koleksiyon, seçili Emporio Armani mağazalarında, çok markalı perakendecilerde ve çevrimiçi platformlarda satışa sunulmuştur. Tasarlanan koleksiyonda, sweatshirt'ün ön kısmında yer alan (Viva Italia/Win Italy) yazısı göze çarpmaktadır. Bu yazı, tezat renkli iplik kullanılarak saten applike halinde işlenmiştir (Görsel 20). Ayrıca, polo gömleklerin ve tişörtlerin iç yakalarında İtalyan milli marşının açılış dizeleri, ceketlerin içinde ise harita detayları basılmıştır.

Koleksiyon, tekerlekli çantalar, sırt çantaları, şapkalar ve spor ayakkabılar gibi aksesuarlarla tamamlanarak pratik bir kullanım sunmaktadır. Giorgio Armani'nin yüksek moda ve atletik mükemmelliği ustalıklı birleştirdiği bu tasarımlar, hayranların ve moda tutkunlarının Olimpiyat zarafetini üzerlerinde taşımalarını sağlamıştır (Milano Style, 2024).

Görsel 19. İtalya Sporcu Takımı'nın Resmi Giysileri (Empire Lion Sports, 2024).

Görsel 20.İtalya Takımı Emporio Armani Sweatshirt Takımı (Amazon, 2024)

3.10. Jamaika Sporcu Takımı Giysileri

Puma, 2001 yılında başladığı Jamaika Olimpiyat Komitesi (JOC) ve Jamaika Atletizm İdari Birliği (JAA) ile uzun süreli ortaklığını, 2002 yılında Jamaika Atletizm İdari Birliği ile anlaşma yaparak sürdürmüş ve zaman içerisinde Jamaika'nın pist ve saha sporcularının ekipman ihtiyaçlarını karşılamaya başlamıştır (Ntv, 2024).

Altı parçadan oluşan giysi kiti, performansı en üst düzeye çıkarmak için tasarlanmış yüksek teknoloji kumaşlar ve silüetler içermektedir (Jamaica Observer, 2024). Giysilerde kullanılan kumaşlar, ısı azaltma, vücut ısısını düzenleme ve nefes alabilirlik gibi özelliklere sahip termoadapt teknolojisiyle üretilmiştir. Teknik detayların yanı sıra Puma CEO'su Arne Freundt, "koleksiyonun atletlerin fiziğini ön plana çıkaran stratejik kesimler içerdiğini ve atletlerin hareket halindeki görsel güzelliğini yansıtmayı hedeflediğini" belirtmiştir (Ekonomim, 2024).

Jamaika Olimpiyat ve Paralimpik Takımı, ülkenin bayrağının renklerini yansıtan siyah, parlak sarı ve elektrik yeşili çizgilerle tasarlanmış giysiler giymiştir (Görsel 21). Puma'nın kullandığı özel jakarlı kumaş, ısı azaltımı ve nefes alabilirlik sağlayarak optimum performans sunmaktadır (WWD, 2024b).

Görsel 21. Jamaika'nın Takımı Üniformaları (Puma, 2024).

Puma'nın Ürün Sorumlusu Maria Valdes, “sporcularla yakın iş birliği içinde geliştirilen özel tasarıma sahip üniformaların yalnızca giysi olmanın ötesinde, Puma ve Jamaika arasındaki ortak tutkunun bir ifadesi olduğunu” belirtmiştir. Valdes, bu tasarımların Puma ailesi için bir gurur sembolü oluşturduğunu ve gelecekte Jamaikalılar için de bir gurur kaynağı olmasını umduklarını ifade etmiştir (Puma, 2024).

3.11. Japonya Sporcu Takımı Giysileri

Paris 2024 Olimpiyat Oyunları'nda ülkeler sıralamasında üçüncü sırada yer alan Japonya Takımı'nın resmi spor giysileri, Asics markası tarafından tasarlanmıştır. Paris 2024 Olimpiyatları'nın sürdürülebilirlik hedefi doğrultusunda, Asics, çevre dostu ürünler sunarak sporun korunmasına ve sürdürülmesine katkıda bulunmayı, gelecekteki nesillerin zihinsel ve fiziksel sağlığını destekleyerek çevre dostu ürünleri amaçlamıştır (Asics, 2024).

Koleksiyonun dikkat çeken ürünü olan “*ödül töreni ceketi*”, yeni bir *güneş doğuşu kırmızısı* tonuyla degrade efektlidir (BBC, 2024a). Asics Spor Bilimleri Enstitüsü tarafından geliştirilen "Asics Vücut Isı Haritalaması" teknolojisi temel alınarak tasarlanan bu ceket, hareket esnasında açılıp kapanan özel alanlara file malzemeler entegre edilmiştir. Bu tasarım, giysinin iç sıcaklığını düzenleyerek etkili bir havalandırma sağlamaktadır (Asics, 2024).

Görsel 22'deki koleksiyon, Japon kültürünün kararlılığı ve gücünü simgeleyen geleneksel “Yagasuri” deseniyle süslenmiştir. Ayakkabılar ise yüksek performanslı, atıkları azaltmayı ve geri dönüşüm sürecini kolaylaştırmayı amaçlayan bir tasarıma sahiptir (WWD, 2024b).

Görsel 22. Japonya Milli Takımı Üniformaları (WWD, 2024b).

3.12. Kanada Sporcu Takımı Giysileri

Kanadalı sporcular, Olimpiyat Oyunları'na katıldıkları 1900 yılından bu yana atletizm, kürek ve yüzme gibi spor dallarında yarışmışlardır (Sortir à Paris, 2024).

Vancouver merkezli Lululemon markası, 2028 yılına kadar Kanada Milli Takımı Olimpiyat giysilerini üretme yetkisine sahiptir. Lululemon'un yaratıcı yönetmeni Audrey Reilly, tasarımlarda Paris'in moda başkenti olma özelliğinden ilham alarak "Işık Şehri" temasını kullanmış ve Pekin 2022 Kış Olimpiyatları'ndaki deneyimlerinden faydalanmıştır. Lululemon, 14 farklı spor dalından 19 Olimpiyat ve Paralimpik sporcunun ihtiyaçlarını göz önüne alarak kapsamlı bir iş birliği yürütmüştür (Fenton, 2024).

Açılış töreninde, "vatansever kırmızı" temasıyla jakarlı kumaşlar kullanılmıştır. Kapanış töreni için ise koyu kırmızı renkler ve doğadaki aydınlanmayı simgeleyen baskılar; medya röportajları içinse bej tonlarında giysiler tercih edilmiştir (Sortir à Paris, 2024).

Giysiler, uzaktan bakıldığında kırmızı tonlarıyla dikkat çekerken, yakından incelendiğinde Kanada'nın farklı manzaralarını ve ekosistemini yansıtan baskılarla süslenmiştir (Görsel 23).

Lululemon markası yetkilileri, giysilerle Kanada'nın çeşitliliğini yansıtmayı ve sporcular arasında bir bağ kurmayı amaçladıklarını ifade etmiştir. Üniformalarda, ultra hafif ve esnek kumaşlar, özelleştirilebilir bağcıklar, yeni tasarlanmış cep şekilleri ve yerleşimleri, termal konfor için Sense Knit teknolojisi ve gelişmiş nefes alabilirlik için teri uzaklaştıran kumaşlar kullanılmıştır. Açılış töreninde sporcuların, Kanada'nın sanatını, mimarisini ve doğasını yansıtan baskıya sahip jakarlı bomber ceketler gözlenmiştir (WWD, 2024c).

Görsel 23. Kanada Olimpiyat Takımı Üniformaları (BBC, 2024b).

3.13. Moğolistan Sporcu Takımı Giysileri

Olimpiyat oyunlarında genellikle dikkat, ev sahibi ülkeye ve en fazla madalya kazanan ülkelere yönelmektedir. Bu bağlamda, ABD, Rusya ve Büyük Britanya gibi ülkeler sürekli olarak öne çıkmaktadır. Ancak bu yıl Moğolistan yalnızca 32 atlele sınırlı bir temsili olmasına rağmen, Ulanbator merkezli Michel & Amazonka markasının hazırladığı Milli Spor Takımı kostümleriyle dikkatleri üzerine çekmiştir (Bigumigu, 2024).

Michel ve Amazonka Choigaalaa tarafından 2015 yılında kurulan marka, geleneksel Moğol “*Deel*” giysilerinden esinlenerek iki erkek ve iki kadın olmak üzere dört farklı giysi tasarlamıştır (Görsel 24).

Moğolistan'da geleneksel olarak kullanılan *Deel*, uzun kollu, ayak bileği hizasında asimetrik bir cüppe olup, özellikle Naadam festivalinde, sporcuların güreş, at yarışı, okçuluk gibi etkinliklerinde giydiği bir giysidir. Olimpiyat giysilerinde ise Naadam festivalinin simgelerinden biri olan Dokuz Beyaz Bayrak gibi özel motifler yer almıştır. Bu bayraklara, Olimpiyat meşalesi, çiçekler ve dağlar gibi sembolik işlemler eklenmiştir. Dağlar, sporcuların sıkı çalışmasını ve dayanıklılığını temsil etmektedir. Kız kardeşler, sporcuların “dağcıların Everest'e tırmanmaya çalışması gibi altın madalya kazanmaya çalıştıklarını” dile getirmiştir (Lsn Global, 2024).

Görsel 24. Moğolistan Spor Takımı Giysileri (W Magazine, 2024).

Tasarımdan üretime kadar yirmi saatten fazla süren her bir kostüm, Moğol bayrağının kırmızı, mavi ve altın renklerini ve ülkenin ulusal sembolü “Soyombo’yu” vurgulamaktadır. Kadın giysileri, yelekler, pileli etekler ve işlemeli çantalar ile birlikte sunulurken erkek giysileri okçuluk şapkası, kemer ve geleneksel Moğol botlarıyla tamamlanmıştır (Yam, 2024).

3.14. Türkiye Sporcu Takımı Giysileri

Türkiye Cumhuriyeti ilk olarak Olimpiyat katılımını 1924 yılında Paris'te gerçekleştirmiştir. Yüz yıl sonra, aynı şehirde düzenlenen 2024 Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye, 176 sporcusuyla 21 farklı branşta mücadele etmiştir (BBC, 2024c).

Türkiye'nin Olimpiyatlardaki seyahat ve seremoni giysileri, bu yıl Vakko markası tarafından tasarlanmıştır. Tokyo 2020'den bu yana Türkiye Milli Spor Takımının giysi sponsoru olan Vakko, Team Türkiye koleksiyonunda, kırmızı, beyaz ve mavinin birleşimini kullanmıştır (Özkök, 2024).

Koleksiyon, Türkiye bayrağından ve Paris'in şehir atmosferinden ilham alan yatay ve dikey çizgileri barındırmıştır. Sporcuların farklı vücut tiplerine uygun olarak hazırlanan koleksiyon kadın ve erkekler için üçer kombinden oluşmuştur. Görsel 25’de verilen kadın sporcular için ceket-pantolon ve pileli etek takımları öne çıkarken, erkek sporcular için kırmızı üzerine beyaz çizgilerle tasarlanmış ceketler bulunmaktadır (The Art Newspaper Türkiye, 2024).

Görsel 25. Türkiye Olimpiyat Takımı Giysileri (T24, 2024).

4. Sonuç ve Değerlendirme

Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatları sadece sporun değil aynı zamanda moda dünyasının da önemli bir etkileyenidir. Dünyanın birçok kentine taşıma çabalarına rağmen günümüzde halen modanın başkenti olarak rolünü koruyan Paris, Olimpiyatların giyim unsurları ile adından söz ettirmiştir. Aşağıda özetlenene açılış ve kapanış seremonileri yanında üniformalar ülkelerin milli kültürel öğelerini ve bayrak renklerinin tasarımlar

yansıtıldığı bir platforma dönüşmüştür. Ülkelerin giysi koleksiyonlarının özeti şöyle verilebilir:

- Amerika Birleşik Devletlerinde Ralph Lauren'in tasarımları, Amerikan bayrağının renkleri ve sembollerini modern bir şekilde yansıtarak klasik Amerikan tarzını ve özgünlüğünü ön plana çıkarmıştır.
- Belçika'da Caroline Biss ve Café Costume markasının zarif tasarımları, ülkeni bayrak renkleri ve geleneksel desenleriyle ulusal kimliği pekiştirmektedir.
- Çin'de ANTA, modern ve teknolojik tasarımlarıyla ülkenin spor endüstrisindeki yenilikçiliğini yansıtmış, bayrak renkleriyle ulusal kimliği güçlendirmiştir.
- Filipinlerde, Francis Libiran'ın tasarımları, Filipinler'in geleneksel ve çağdaş unsurlarını harmanlayarak özgün ve renkli bir stil ortaya koymuştur.
- Fransa'da Berluti'nin sofistike tasarımları, Fransız zarafetini modern bir şekilde yorumlamış, Paris'in moda başkenti kimliğini vurgulamıştır.
- Haiti'de Stella Jean'in tasarımları, zanaatkarlarının el işçiliği ve renkli desenleriyle ülkenin kültürel çeşitliliğini olimpiyatlara taşımıştır.
- İtalya'da Giorgio Armani'nin tasarımları, İtalya'nın zarif modasını yansıtmış, yüksek moda standartlarını temsil etmiştir.
- İngiltere, Ben Sherman ve Adidas ile klasik ve modern İngiliz tarzını birleştirerek ulusal kimliği estetik ve işlevsel bir biçimde sunmuştur.
- İrlanda'da Laura Weber, geleneksel yeşil renkleri ve yerel desenleriyle ulusal kimliği öne alan ülke kültürüne olan bağlılığa vurgu yapmıştır.
- Jamaika'da Puma, ülkenin enerjik renkleri bayrağına dikkat çeken işlevsel tasarımlarıyla performansı ön plana çıkarmıştır.
- Japonya'da ASICS'in minimalist tasarımları, ülke kültürünün zarif ve işlevsel yönlerini yansıtmıştır.
- Kanada'da Lululemon'un tasarımları, ülkenin rahat, fonksiyonel ve estetik tarzını birleştirmiştir.
- Moğolistan'da Michel & Amazonka kardeşler, renklerin etkin kullanımı, Moğolistan'ın kültürel mirasının modern yorumunu taşıyan geleneksel giysilerinden esinlenen tasarımları ile en üst seviyede beğeni almışlardır.
- Türkiye'de Vakko, ülkenin kültürel mirasını modern anlayışla birleştiren bir ulusal kimlik sunduğu tasarımlarda bayrak renklerini gökyüzü mavisiyle harmanlamıştır.

Paris 2024 Yılı Yaz Olimpiyatları sporun ötesinde, moda imajı ve marka kimliği açısından da önemli bir etkinlik olmuştur. Her ülkenin tasarımlarında kullandığı renkler, yerel desenler ve kültürel semboller, ulusal kimliklerini, kültürel miraslarını vurgulamıştır.

Olimpiyatlar modanın uluslararası bir ifade biçimi olarak işlev görmüştür. Paris'in moda dünyasındaki etkisi ve etkinliğin sporla birleşimi, bu yılki Olimpiyatları unutulmaz kılan temel unsurlar arasında yer almıştır.

Diğer taraftan Olimpiyatlar, dünya çapında tanınan markalar için önemli bir ortaklık fırsatı sunmuştur. Bu fırsat, birçok marka tarafından değerlendirilmek istenmiştir. Ev sahibi Fransa için bu durum, markalarına küresel ölçekte hikayelerini sergileme fırsatı tanımıştır.

Olimpiyatların resmi ortaklarından Kantar BrandZ'nin "En Değerli Fransız Markaları" listesinde bulunan Louis Vuitton, Dior, Air France, Orange, Decathlon, Carrefour, EDF, FDJ ve Danone gibi prestijli Fransız markaları dikkat çekmiştir.

Kantar BrandZ araştırmasına göre, lüks markalar, ayırt edici görünüşleri ve liderlik duygusuyla tanınmakta olup bu özellikler iş birlikleri ve sponsorluklar açısından yüksek uyumluluk göstermektedir (Kantar, 2024).

Londra 2012 Yılı Olimpiyatları'nda Adidas resmi sponsor olmasına rağmen, Nike yaratıcı stratejilerle öne çıkmıştır. Marka, 400 sporcuyu elçi olarak işe alarak Olimpiyat reklam kısıtlamalarını aşmayı başarmıştır. Bu şekilde Nike, sosyal medyada daha fazla takipçi kazanarak insanların %37'sinin Nike'ı Olimpiyat sponsoru olarak tanınmasını sağlayan etkili bir strateji izlemiştir. Nike'ın "Harikalığını Bul" kampanyası, duygusal bağ kurarak uzun vadeli marka sadakati oluşturmuş, duygusal reklamların marka değerini artırmada daha etkili olduğunu göstermiştir (Shank, 2014).

Yine Nike markası, basketbol takımlarıyla yaptığı ortaklıkla, LeBron James, Kevin Durant gibi yıldız sporcuların imzalı formaları ve ayakkabılarıyla marka görünürlüğünü artırmıştır. Bu strateji ile Paris 2024 Olimpiyatları'nda geniş bir izleyici kitlesine hitap etmeyi amaçlamıştır (Lefty, 2024).

Araştırma şirketi Similarweb'in verilerine göre,

"26 Temmuz-11 Ağustos 2024 tarihleri arasında, Olimpiyatların açılış haftasında Nike ve Puma, doğrudan tüketiciye satış yapan online sitelerine yapılan ziyaret sayılarını artırmayı başarmıştır. Buna karşın, Adidas, Hoka ve On gibi rakip markaların online site ziyaret sayılarında düşüş gözlemlenmiştir. Özellikle, 31 Temmuz'da ABD'li jimnastikçi Simone Biles'in kadınlar takım etkinliğinde ABD'nin üçüncü altın madalyasını kazanmasının ardından Nike'ın site ziyaretleri 2 milyona ulaşmıştır. Elde edilen verilere göre, nike.com'a yapılan ziyaretlerin %86,9'u alışverişle sonuçlanırken, Adidas'a yapılan toplam 532.500 ziyaretten yalnızca %0,7'si (yaklaşık 3.600) ürün satın alınmasına dönüşmüştür" (Similarweb, 2024).

StockX'in Pazarlama Direktörü Drew Haines, markanın başarısını yorumlarken "*Nike genel olarak hala mücadele eden bir marka. Ancak Olimpiyatlar, bu şeylere olan ilgiyi kesinlikle artırıyor... Nike orada gerçekten kazanan marka,*" açıklamasında bulunmuştur (Rajesh, 2024).

Adidas, Paris 2024 Yılı Olimpiyat Oyunları'nda sporcular ve milli takımlarla yaptığı ortaklıklarla güçlü bir izlenim yaratmıştır. Şirket, kitlerinde ve ekipmanlarında inovasyon, sürdürülebilirlik ve performansa verdiği önemi vurgulayarak sosyal medyada önemli bir başarı yakalamıştır (Lefty, 2024).

Adidas'ın başarısı, çeşitli spor dallarındaki sporcularla gerçekleştirdiği iş birlikleri sayesinde artan etkileşim ve görünürlükle pekiştirilmiştir. Şirket, evrensel tasarım ilkelerine uygun olarak engelli ve engelsiz sporcuların rahatça katılmalarını sağlayacak tüm yarışma, podyum ve günlük giysilerini tasarlamıştır. Ayrıca, Marka, Paris 2024 Olimpiyatları için sponsor olduğu 18 takımın formalarını, sporcuların içindeki tutkuyu yansıtan grafikler ve yazı tipleriyle tasarlayarak coşkulu bir atmosfer yaratmıştır (Adidas, 2024).

Tasarımlar, sporcuların yüksek performans sergilemelerini desteklerken ulusal kimliklerinden ilham alarak onları ülkelerine bağlamayı amaçlamıştır. Şirket, Olimpiyat takımları arasında Birleşik Krallık, Macaristan, Polonya, Etiyopya, İrlanda, Bahreyn, Küba, Sierra Leone, Filipinler ve Türkiye yer alırken, Fransız Atletizm, Fransız Hentbol ve Polonya Voleybol Federasyonları gibi birçok federasyona da sponsor olmuştur. Adidas Uzman Sporlar Tasarım Direktörü Jacqueline King, tasarımların anlamının, sporun çeşitliliğini sergileyen bir turnuvadan daha iyi yansıtmayacağını vurgulamıştır (King, 2024).

Sonuçta, Paris Olimpiyatları markalar ve onların sporcu elçileriyle yapılan iş birlikleri, spor giyim markalarının görünürlüğünü artırarak farklı kitlelerle etkileşim sağlamakta büyük bir rol oynamıştır. Sporcular, markalı ürünleri küresel düzeyde sergileyerek, markaların sadık hayran kitlesine ulaşmalarını sağlamıştır. Nike ve Adidas gibi markalar, birden çok ülkenin milli takımlarına koleksiyonlar hazırlayarak tasarım ve pazarlama stratejiler sayesinde sosyal medya etkileşimlerini artırmış ve marka sadakatini güçlendirmiştir.

Kaynakça

Adidas. (2024). *Adidas Unveils Official Team Wear For Paris 2024*. <https://news.adidas.com/sports-performance/adidas-unveils-official-team-wear-for-paris-2024/s/07b7f570-0a5a-4f21-99a3-2f8b752a9d37> Erişim tarihi:21.11.2024.

- Amazon. (2024). *Emporio Armani Italia Olympiad Wetsuit*. <https://www.amazon.com.be/-/en/Emporio-Armani-Italia-Olympiad-Wetsuit/dp/B0D8FLBNZD> Erişim Tarihi: 20.10.2024
- Andrews, D. L. (2001). *The Olympics: A Social History Of The Modern Games*. University of Illinois Press.
- Armani (2024). Olympic Games. <https://www.armani.com/en-tn/experience/ea7/olympic-games>
- Asics. (2024). *ASICS Body Heat Mapping Technology And Its Applications*. <https://www.asics.com/us/en-us/technology/body-heat-mapping> Erişim tarihi: 29.11.2024.
- BBC. (2024a). *10 Most Stylish Olympics Outfits*. Erişim Linki: [bbc.com](https://www.bbc.com/culture/article/20240626-10-most-stylish-olympics-outfits), Erişim tarihi:21.11.2024.
- BBC. (2024b). *10 Most Stylish Olympics Outfits*. <https://www.bbc.com/culture/article/20240626-10-most-stylish-olympics-outfits> Erişim tarihi:21.11.2024.
- BBC. (2024c). *10 Most Stylish Olympics Outfits*. *BBC Culture*. <https://www.bbc.com/culture/article/20240626-10-most-stylish-olympics-outfits> Erişim tarihi:23.10.2024.
- Beck, P.J. (1999). *Britanya için Puanlama*. Routledge.
- Berluti (2024). *With 100 Days To Go, LVMH And Berluti Reveal Team France's Uniforms For The Opening Ceremonies Of The Paris 2024 Olympic And Paralympic Games*. <https://www.berluti.com/en-fr/editorial/berluti-aux-jeux-olympiques-et-paralympiques-de-paris-2024/> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Bigumigu. (2024). *Moğolistan Olimpiyat Takımının Viral Seremoni Giysileri*. <https://bigumigu.com/haber/mogolistan-olimpiyat-takiminin-viral-seremoni-giysileri/> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Café Costume. (2021). *The Olympic Collection*. <https://www.cafecostume.com> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Café Costume. (2024). *Olympic Team Belgium 2024*. <https://cafecostume.com/olympic-team-belgium-2024/?srsltid=AfmBOoqy-9rfPfQblQshQtSJlmj21VxNC7-ijiGSnozww5zXB-MMCHPJ> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Carrera (2024). *Stella Jean's Haitian Olympic Uniforms Are Meant to Send a Message*. <https://wwd.com/fashion-news/fashion-scoops/stella-jean-designs-uniforms-team-haiti-2024-paris-olympics-1236373506/> Erişim tarihi:21.11.2024.

- CBS News. (2023). *Ralph Lauren unveils Team USA uniforms for 2024 Paris Olympics opening ceremony*. <https://www.cbsnews.com/news/ralph-lauren-team-usa-uniforms-2024-paris-olympics> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Central Intelligence Agency. (2024). *The World Factbook: Haiti*. <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/haiti/> Erişim tarihi:28.08.2024.
- CGTN. (2024). *Podium Uniforms For Team China At 2024 Summer Olympics Unveiled*. <https://news.cgtn.com/news/2024-06-26/Podium-uniforms-for-Team-China-at-2024-Summer-Olympics-unveiled-1uJZe0To8Ok/index.html> Erişim tarihi:26.06.2024.
- Comitato Olimpico Nazionale Italiano (İtalya Ulusal Olimpiyat Komitesi) (2024). *Giorgio Armani Dresses The Italian Team For The Opening Ceremony Of The Paris 2024 Olympic Games*. <https://www.coni.it/en/news/giorgio-armani-dresses-the-italian-team-for-the-opening-ceremony-of-the-paris-2024-olympic-games.html> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Doosan Shirts. (2024). *2024 Paris Olympics: 6 National Team Uniforms To Watch First*. <https://doosanshirts.com/2024-paris-olympics-6-national-team-uniforms-to-watch-first/> Erişim tarihi:21.11.2024.
- eBay. (2023). *Erkek Polo Ralph Lauren Beyaz Takım ABD 2024 Yaz Olimpiyatları Terry Polo*. <https://www.ebay.com/itm/305631534964> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Ekonomim. (2024). *2024 Paris Olimpiyatları*. <https://www.ekonomim.com/2024-paris-olimpiyatları> Erişim Tarihi: 11.12.2024
- European Times. (2024) *Chaumet, Olympic and Paralympic Games* https://www.europeantimes.news/tr/page/104/?page_id=711%2Fpage%2F26%2F Erişim tarihi:12.11.2024.
- Lee, E. (2024). *Paris 2024 Olympics: Opening Ceremony Outfits - USA's Jeans, Mongolia's Deels, And Canada's Bold Red-On-Red*. <https://olympics.com/en/news/paris-2024-olympics-fashion-top-10-national-uniforms> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Empire Lion Sports. (2024). *2024 Paris Olimpiyat Oyunları Milli Takım Üniformaları*. <https://empirelionsports.com/blogs/news/2024-paris-olympic-games-national-team-uniforms?srltid=AfmBOoqeIKGAb0Wvy42->

tbjLchVmTgT46vShxVdfDhJNoBb6uXrqWsRd
tarihi:21.11.2024.

Erişim

Fashion United (2024). *Laura Weber Unveils Olympic Uniforms For Team Ireland*. <https://fashionunited.com/news/fashion/laura-weber-unveils-olympic-uniforms-for-team-ireland/2024062660622> Erişim tarihi:21.11.2024.

Fenton, (2024). *Team Canada X Lululemon Athlete Kit Is Designed To Help Athletes Feel Their Best At Paris 2024 Games*. <https://olympic.ca/2024/04/16/team-canada-x-lululemon-athlete-kit-is-designed-to-help-athletes-feel-their-best-at-paris-2024-games/> Erişim tarihi:21.11.2024.

Forbes (2024). *Ralph Lauren Reveals Team USA's Uniforms For Paris 2024 Olympics*. <https://www.forbes.com/sites/hyunsoorim/2024/06/18/ralph-lauren-reveals-team-usas-uniforms-for-paris-2024-olympics/> Erişim tarihi:21.11.2024.

Graphic Online (2023). *US Olympians Slam Nike For Skimpy Women's Track Kit: 'My Hoo-Haa Is Gonna Be Out'*. <https://www.graphic.com.gh/sports/sports-news/us-olympians-slam-nike-for-skimpy-womens-track-kit-my-hoo-haa-is-gonna-be-out.html> Erişim tarihi:21.11.2024.

Imago Images. (2023). <https://www.imago-images.com/sp/1037759325> Erişim tarihi:21.08.2024.

Independent.ie. (2024). *"This Uniform Project Has Been Such A Huge Part Of Me For Many Years": Laura Weber On Designing For The Olympic Team And Her Collection For Fans*. <https://www.independent.ie/style/fashion/fashion-news/this-uniform-project-has-been-such-a-huge-part-of-me-for-many-years-laura-weber-on-designing-for-the-olympic-team-and-her-collection-for-fans/a131242547.html> Erişim tarihi:21.11.2024.

Ireland (2024). *New York-based Irish designer Laura Weber's Olympics 2024 Designs*. <https://www.ireland.ie/en/usa/new-york-based-irish-designer-laura-webers-olympics-2024-designs/> Erişim tarihi:21.11.2024.

İrlanda Olimpiyat Federasyonu (2024). *Laura Weber Multidisciplinary Fashion Designer*. <https://olympics.ie/laura-weber-multidisciplinary-fashion-designer/> Erişim tarihi:21.08.2024.

Jamaica Observer (2024). *Puma Unveils Jamaica's Paris Olympics Kit At Champs*. <https://www.jamaicaobserver.com/2024/03/23/puma-unveils-jamaicas-olympic-kit-champs/> Erişim tarihi:21.08.2024.

- Joseph (2024). *How Stella Jean Made History With Haiti's Olympic Uniforms*. <https://www.essence.com/fashion/how-stella-jean-made-history-with-haitis-olympic-uniforms/> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Kantar. (2024). *Paris 2024 Offers Brands An Olympic-Sized Opportunity*. Kantar. <https://www.kantar.com/inspiration/brands/paris-2024-offers-brands-an-olympic-sized-opportunity> Erişim tarihi:21.12.2024.
- King, J. (2024). *Adidas Unveils Official Team Wear For Paris 2024*. <https://news.adidas.com/sports-performance/adidas-unveils-official-team-wear-for-paris-2024/s/07b7f570-0a5a-4f21-99a3-2f8b752a9d37> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Knoll, K. (2002). *Basic Biomechanical Relationships At Push-Off For Handspring Forward Vault*. Paper presented at the XXth International Symposium on Biomechanics in Sports.
- Purnel, K. (2024). *Francis Libiran Explains 'Sinag Barong' Filipino Olympians Will Wear At Paris Olympics 2024 Opening*. <https://www.philstar.com/lifestyle/fashion-and-beauty/2024/07/19/2371388/francis-libiran-explains-sinag-barong-filipino-olympians-will-wear-paris-olympics-2024-opening> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Lefty. (2024). *Sportswear brands and the Paris 2024 Olympics*. Lefty.io. <https://lefty.io/blog/sportswear-brands-paris-2024-olympics> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Xin, L. & Xiaoyan, D. (2024). *The Paris Olympics in Photos* <https://www.sixtstone.com/news/1015682> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Libiran (2024). *Francis Libiran explains 'Sinag Barong' Filipino Olympians will wear at Paris Olympics 2024 opening*. <https://www.philstar.com/lifestyle/fashion-and-beauty/2024/07/19/2371388/francis-libiran-explains-sinag-barong-filipino-olympians-will-wear-paris-olympics-2024-opening> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Loop News. (2024a). *Olympics Are Coming: Capital Fashion*. <https://caribbean.loopnews.com/content/olympics-are-coming-capital-fashion-0> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Loop News (2024b). *Olympics Are Coming Capital Fashion*. <https://caribbean.loopnews.com/content/olympics-are-coming-capital-fashion> Erişim tarihi:21.08.2024.

- Lsn Global (2024). *Need to Know*.
<https://www.lsnglobal.com/article/view/31020>
Erişim tarihi:21.08.2024.
- Manila Standard. (2024). *Adidas Unveils Official Team PH Wear For Paris 2024*.
<https://manilastandard.net/sports/sports-headlines/sports-plus/314460257/adidas-unveils-official-team-ph-wear-for-paris-2024.html> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Milano Style. (2024). *Giorgio Armani: Elegance on the World Stage for Italy's Olympic and Paralympic Teams*.
<https://milanostyle.com/giorgio-armani-elegance-on-the-world-stage-for-italys-olympic-and-paralympic-teams/> Erişim tarihi:21.08.2024.
- NTV Spor. (2024). *Puma Ve Jamaika'lı Atletler*.
<https://www.ntvspor.net/diger-sporlar/puma-ve-jamaikali-atletler-579e5c51c873cc20ac3dafd1> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Oggusto. (2023). *Chaumet Paris 2024 Olimpiyat Madalyaları Ön Yüzü*.
<https://www.oggusto.com/mucevher/chaumet-olimpiyat-madalyalari> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Oksijen (2024). *Paris 2024 Yaz Olimpiyatları heyecanı başlıyor*.
<https://gazeteoksijen.com/ekran/paris-2024-yaz-olimpiyatlari-heyecani-basliyor-216061> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Olympics (2024). *Paris 2024 Olympics: Opening Ceremony Outfits - USA's Jeans, Mongolia's Deals, And Canada's Bold Red-On-Red*.
<https://olympics.com/en/news/paris-2024-olympics-fashion-top-10-national-uniforms> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Olympics.ie. (2024). *Laura Weber, Multidisciplinary Fashion Designer*.
<https://olympics.ie/laura-weber-multidisciplinary-fashion-designer/>
Erişim tarihi:21.08.2024.
- Özkök, E. (2024). *Ertuğrul Özkök: Günün Olayı; Vakko'nun Olimpiyat Elbiseleri Konusunda Bilmediklerimiz*.
<https://t24.com.tr/haber/ertugrul-ozkok-gunun-olayi-vakko-nun-olimpiyat-elbiseleri-konusunda-bilmediklerimiz,1176937> Erişim tarihi:21.11.2024
- Power (2024). *'This Uniform Project Has Been Such A Huge Part Of Me For Many Years' Laura Weber On Designing For The Olympic Team And Her Collection For Fans*.
<https://www.independent.ie/style/fashion/fashion-news/this-uniform-project-has-been-such-a-huge-part-of-me-for-many-years-laura-weber-on-designing-for-the-olympic-team-and-her-collection-for-fans/a131242547.html> Erişim tarihi:21.08.2024.

- PR Newswire. (2023). *Paris 2024 Olympic Summer Games: The official uniform of the Chinese sports delegation for victory ceremonies for the Paris 2024 Olympic Summer Games is unveiled, integrating Chinese culture and green technology.* <https://www.prnewswire.com/apac/news-releases/paris-2024-olympic-summer-games-the-official-uniform-of-the-chinese-sports-delegation-for-victory-ceremonies-for-the-paris-2024-olympic-summer-games-is-unveiled-integrating-chinese-culture-and-green-technology-302183169.html> Erişim tarihi:21.08.2024.
- PR Newswire. (2024). *Paris 2024 Olympic Summer Games: The Official Uniform Of The Chinese Sports Delegation For Victory Ceremonies For The Paris 2024 Olympic Summer Games Is Unveiled, Integrating Chinese Culture And Green Technology.* PR Newswire. <https://www.prnewswire.com/apac/news-releases/paris-2024-olympic-summer-games-the-official-uniform-of-the-chinese-sports-delegation-for-victory-ceremonies-for-the-paris-2024-olympic-summer-games-is-unveiled-integrating-chinese-culture-and-green-technology-302183169.html> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Puma. (2024). *PUMA Reveals Jamaican Olympic Kit: Spectacular.* puma.com Erişim tarihi:21.08.2024.
- Puma. (2024). *Puma, Jamaika Olimpiyat Takımı Üniformasını Tanıttı.* <https://about.puma.com/en/newsroom/product-and-brand-news/2024/24-03-2024-puma-reveals-jamaican-olympic-kit-spectacular> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Rajesh, A. M. (2024). *Nike: Olympic Boost Propels Brand's Growth.* <https://www.reuters.com/business/consumer-nike-olympic-boost-2024> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Ralph Lauren Corporation (2024a). *Ralph Lauren Unveils Team USA's Opening Ceremony and Closing Ceremony Parade Uniforms for the Paris 2024 Games, Continuing Ralph Lauren's Legacy at the Intersection of Style & Sport.* https://corporate.ralphlauren.com/pr_240618_PoloRalphLaurenTeamUSA2024.html Erişim tarihi:21.08.2024.
- Ralph Lauren Corporation (2024b). *Resmi Web Sitesi* ralphlauren.com Erişim tarihi:21.08.2024.
- Roberson (2024). *Everything You Need to Know About Team USA's Olympic Uniforms.* <https://www.gq.com/story/team-usa-olympic-uniforms-ralph-lauren> Erişim tarihi:21.08.2024.
- RTÉ. (2024). *Paris 2024: Ireland's Uniform Wear Inspired By Sonia O'Sullivan.* <https://www.rte.ie/lifestyle/fashion/2024/0724/1461598-paris->

2024-irelands-üniformal-wear-inspired-by-sonia-osullivan/ Erişim tarihi:21.08.2024.

Salamon (2024). *Why Is “Brand Stability” The Only Antidote To The Luxury Crisis* <https://www.nssmag.com/en/fashion/37582/hermes-zegna-luxury-growth-timeless> Erişim tarihi:21.08.2024.

Shank, M. D. (2014). *Sports Marketing: A Strategic Perspective* (4th ed.). Pearson.

Sherman, B. (2024). *Ben Sherman And Team GB Unveil Official Ceremony Wear For Paris 2024 Olympic Games*. *Dancewax*. <https://dancewax.net/2024/05/29/ben-sherman-and-team-gb-unveil-official-ceremony-wear-for-paris-2024-olympic-games/> Erişim tarihi:11.12.2024

Similarweb. (2024). *Olympic Games Give Nike A Rare Victory: Boosting Demand For New Launches And Surpassing Rivals*. *Similar*. <https://www.similarweb.com/insights/olympic-games-nike> Erişim tarihi:21.08.2024.

Simson, V., & Jennings, A. (1992). *Olimpiyatlar, Sahtekârlık ve Mafya: Güç, Para ve Doping*. (Çev. M. Harmancı), İstanbul: Milliyet Yayınları.

Sina. (2023). *Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'nda Çinli Trambolin Takımı Sporcusu Hu Yicheng*. https://k.sina.cn/article_1990339525_p76a22bc502701gr24.html Erişim tarihi:21.08.2024.

Sortir à Paris. (2024). *Paris 2024 Olimpiyat Oyunları: Belçika'nın Paris Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları'ndaki madalyaları*. <https://www.sortiraparis.com/tr/haberler/paris-2024-olimpiyat-oyunlari/articles/317330-paris-2024-olimpiyat-oyunlari-belcika-nin-paris-olimpiyat-ve-paralimpik-oyunlari-ndaki-madalyalari> Erişim tarihi:21.08.2024.

SportsPro. (2024). *British Olympic Association extends Team GB partnership with Adidas until 2032* *Sportspro*. <https://www.sportspro.com/news/british-olympic-association-team-gb-adidas-partnership-extension-2032/> Erişim tarihi:11.12.2024.

Tempo. (2024). *POC unveils Francis Libiran-designed Barong for Team PH in Paris Olympics*. <https://tempo.com.ph/2024/06/19/poc-unveils-francis-libiran-designed-barong-for-team-ph-in-paris-olympics/> Erişim tarihi:21.08.2024.

The Art Newspaper Türkiye (2024). *2024 Paris Olimpiyat Oyunları'nda Sanat ve Tasarım*.

- <https://www.artnewspaper.com.tr/2024/07/28/2024-paris-olimpiyat-oyunlarinda-sanat-ve-tasarim> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Vertu (2024). Vertu Resmi Web Sitesi <https://vertu.com/berluti-helps-paris-olympics-opening-ceremony-costumes-show-french-elegance/> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Vogue (2024). *Exclusive: Filipino Athletes Will Wear Francis Libiran At The Opening of the Paris 2024 Olympics.* <https://vogue.ph/fashion/paris-2024-olympics-barong-francis-libiran/> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Vogue Australia. (2024). *Olympics closing ceremony golden voyager.* *Vogue Australia.* <https://www.vogue.com.au/fashion/news/olympics-closing-ceremony-golden-voyager/news-story/d049f833a885e839d50885164a228100> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Vogue Türkiye. (2024). *İtalyan Atletleri Giorgio Armani Giydireyor.* <https://vogue.com.tr/metropol/italyan-atletleri-giorgio-armani-giydiriyor> Erişim tarihi:30.09.2024.
- W Magazine. (2023, 1 Kasım). *Berluti's Olympic uniforms for Team France.* <https://www.wmagazine.com/fashion/olympic-uniforms-designers-closing-ceremony-opening-ceremony> Erişim tarihi:21.08.2024.
- W Magazine. (2024). *Olympic Uniforms Designers: Closing Ceremony, Opening Ceremony.* <https://www.wmagazine.com/fashion/olympic-uniforms-designers-closing-ceremony-opening-ceremony> Erişim tarihi:21.08.2024.
- W magazine (2024). *Gabrielle Union's Olympic Date Night LBD Is Blossoming With Romantic Details* <https://www.wmagazine.com/fashion/gabrielle-union-dwyane-wade-red-carpet-paris-olympics> Erişim tarihi:21.08.2024.
- WWD. (2024a). *Team Canada's Lululemon Olympic Uniforms.* Erişim Linki: wwd.com
- WWD. (2024b). *2024 Paris Olimpiyatları Milli Takım Üniformaları.* <https://wwd.com/lists/olympic-uniforms-1236496242/team-ukraine-4f/Japonya> Erişim tarihi:21.08.2024.
- WWD. (2024c). *Team Mexico Men's Fashion For The 2024 Olympics. Women's Wear Daily.* <https://wwd.com/lists/olympic-uniforms-1236496242/team-mexico-mens-fashion/> Erişim tarihi:21.08.2024.

- Yahoo Finance. (2024). Paris 2024 Olympic Summer Games: Zhang Yimou as creative advisor. <https://sg.finance.yahoo.com/news/paris-2024-olympic-summer-games-123600401.html> Erişim tarihi:21.11.2024.
- Yam (2024). *Team Mongolia Can Already Take A Victory Lap For Their Olympic Uniforms*. <https://www.nbcnews.com/news/asian-america/paris-olympics-team-mongolia-uniforms-internet-viral-rcna162158> Erişim tarihi:21.08.2024.
- Zhou, C. (2024). Exploring The Dynamics Of Women's Field Hockey Performance: A Comparative Analysis Of The Impact Of Opponent Quality Between Olympic Games And Chinese National Games. *Heliyon*, 10(16).